

ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Σύμφωνα με όλες τις προβλέψεις, ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα είναι ο Πρωθυπουργός της χώρας, μετά την Κυβέρνηση Τσίπρα. Είναι θετικό ότι πρόκειται για έναν νέο στην ηλικία πολιτικό, με λαμπρές σπουδές και γλωσσομάθεια, προσόντα απαραίτητα για να σταθεί άνετα στις δύσκολες διεθνείς επαφές του. Δικαιούμεθα να ελπίζουμε ότι θα φέρει κάτι νέο στην πολιτική ζωή. Νέες ιδέες, νέους ανθρώπους, στο Κοινοβούλιο, στην Κυβέρνηση, στη Διοίκηση. Ότι θα μείνει μακριά από τις διαχρονικές παθογένειες της πολιτικής και της οικονομίας οι οποίες ενδημούσαν στις προ της κρίσης διακυβερνήσεις και που οδήγησαν στη σοβαρή απαξίωση του πολιτικού μας συστήματος και προεχόντως πολλών από τους ανθρώπους που λειτουργούσαν σ' αυτό.

Οι νέες γενιές λαχταρούν να δουν κάτι που αναγεννάται και αυτό είναι πολύ ενθαρρυντικό. Ειδάλλως δεν μπορεί να υπάρξει πρόοδος. Δικαιούνται την ανανέωση της πολιτικής ζωής και αυτή αναζητούν. Δεν δικαιούνται ωστόσο να κατηγορούν συλλήβδην τους πατεράδες και τους παππούδες τους ως υπεύθυνους για την κρίση. Αυτό, όχι μόνο είναι άδικο αλλά περιέχει και στοιχεία αχαριστίας. Η εξήγηση αυτής της κριτικής τους είναι ότι μεγάλωσαν σ' ένα κόσμο έτοιμο και προστατευμένο, δεν τους έλλειψε τίποτα. Πώς να καταλάβουν τους πατεράδες και παππούδες τους οι οποίοι είχαν μεγαλώσει παρέα κάθε μέρα με την στέρηση και τον κίνδυνο ; Αγνοούν το γεγονός ότι οι μεταπολεμικές γενιές παρέλαβαν μία Ελλάδα πεινασμένη και κατεστραμμένη μετά την δεκαετή λαίλαπα 1940 – 1950. Και την έφεραν μέσα σε 2-3 δεκαετίες στην οικογένεια των πιο προηγμένων ευρωπαϊκών χωρών. Οι εν λόγω χώρες είχαν, εντούτοις, ένα σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι της Ελλάδας επειδή, ναι μεν είχαν υποστεί κι' εκείνες τις συνέπειες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, όχι όμως και τις συνέπειες ενός καταστρεπτικού εμφυλίου. Ας εμπεδώσουμε την αλήθεια ότι, ενώ η κρίση των νέων γενεών μπορεί να είναι άδικη προς τις παλαιότερες, αλλά είναι ελπιδοφόρος. Μακάρι να ισχύσει αυτό που οι νεαροί Σπαρτιάτες, στην δωρική διάλεκτο, έλεγαν, απευθυνόμενοι στους γονείς τους : «Άμμες δε γ' εσσόμεθα πολλώ κάρρονες». (Εμείς δε, θα γίνουμε, βέβαια κατά πολύ καλύτεροι από σας.)

Ο νέος Πρωθυπουργός έχει να αντιμετωπίσει ιδιαίτερα δύσκολες καταστάσεις, άγνωστες εν πολλοίς στις τελευταίες προ της κρίσης κυβερνήσεις. Αναφέρουμε ενδεικτικά :

-Πρώτον και κύριον την οριστική έξοδο από την κρίση, την ανόρθωση της οικονομίας της χώρας, την αντιμετώπιση της πρωτοφανούς ανεργίας και την βελτίωση του εισοδήματος των πολιτών το οποίο έχει υποστεί σοβαρή καθίζηση. Η χώρα πρέπει να εδραιώσει την παραμονή της στην Ευρωζώνη, χωρίς αμφισβητήσεις και ερωτηματικά. Η Ευρωζώνη, νομοτελειακά, θα εξελιχθεί από νομισματική ένωση σε πλήρη οικονομική και πολιτική ένωση με κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και άμυνας. Τότε μόνο η Ελλάδα θα νιώσει ασφαλής έναντι των αρπακτικών διαθέσεων του γείτονα και με λιγότερη επιβάρυνση για δαπάνες άμυνας. Γι' αυτό, πρέπει να είμαστε οπωσδήποτε μέσα.

-Δεύτερον, την αντιμετώπιση με θάρρος και επιμονή των διαχρονικών παθογενειών της πολιτικής και της οικονομίας. Αναφέρουμε ενδεικτικά :

-Τις περιώνυμες πελατειακές σχέσεις των πολιτικών οι οποίες οδηγούσαν στην αδικία και την αναξιοκρατία.

-Την δημιουργία επίπλαστης ευημερίας με παροχές που δεν θα αντλούνται από εθνικούς διαθέσιμους πόρους αλλά από δανεισμό.

-Την διαφθορά. Αυτή υπήρχε πάντοτε υφέρπουσα και διακριτική. Από το 1982 γενικεύτηκε και, σε ορισμένες περιπτώσεις γιγαντώθηκε. Η εικόνα του Άκη Τσοχατζόπουλου αλυσσοδεμένου και ταπεινωμένου δεν πλήττει μόνο το κόμμα από το οποίο προέρχεται, που παραλίγο να τον κάνει Πρωθυπουργό, αλλά και το σύνολο του πολιτικού συστήματος με τη δημιουργία αντίληψης στο μέσο Έλληνα ότι «όλοι το ίδιο είναι.»

-Την κομματοποίηση της παιδείας που οδήγησε στις καταστροφικές καταλήψεις, στη μετατροπή του πανεπιστημιακού ασύλου σε άσυλο αναρχικών και πάσης φύσεως κακοποιών με τα γνωστά αποτελέσματα.

-Την κομματοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης με κατέλωμα των δημοσίων υπηρεσιών από άσχετους εκλεκτούς των κομμάτων αντί των φυσικών τους ηγητόρων, κλπ.

-Τρίτον, τη διαφύλαξη και την ενίσχυση της εθνικής ομοψυχίας. Η επταετής οικονομική κρίση και οι οδυνηρές επιπτώσεις της δημιούργησαν ένα βαθύ διχασμό της ελληνικής πολιτικής και κοινωνίας, αντίστοιχο με εκείνον που είχε δημιουργήσει ο εμφύλιος πόλεμος, 1946 – 1949. Η αντιμετώπιση του προβλήματος αποβαίνει αναγκαία, προκειμένου να επιτευχθεί η οικονομική ανόρθωση και να ενισχυθεί η αμυντική ισχύς της χώρας. Θα χρειαστεί από τη νέα διακυβέρνηση να επιδείξει γενναιοφροσύνη και ψυχραιμία χωρίς ρεβανσιστικές διαθέσεις. Οι πάντες πρέπει να χαμηλώσουν τους τόνους στη Βουλή, στα ΜΜΕ, στο διαδίκτυο. Το πρώτο κόμμα, ακόμα και αν πετύχει αυτοδυναμία, θα πρέπει να επιδιώξει τη συνεργασία όλων των δυνάμεων του φιλοευρωπαϊκού τόξου. Η κυβέρνηση που θα προκύψει πρέπει να είναι πολύ ισχυρή ώστε να αντιμετωπίσει τα εξόχως σοβαρά προβλήματα της χώρας.

Επίσης, θα ήταν πολύ χρήσιμο για τον μέλλοντα Πρωθυπουργό να αντλήσει διδάγματα από τη διακυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή, όταν έγινε Πρωθυπουργός το 1956. Νέος κι'εκείνος, τότε, στην ηλικία του Κυριάκου, είχε να αντιμετωπίσει τεράστια προβλήματα. Λίγα χρόνια μετά την δεκαετή λαίλαπα 1940 – 1950, η χώρα ήταν ακόμα πεινασμένη, κατεστραμμένη και βαθύτατα διχασμένη μετά τον αιματηρό εμφύλιο 1946 – 1949. Οι μείζονες στρατηγικοί στόχοι που προσδιόρισαν την πορεία του Κ.Καραμανλή ήταν η οικονομική ανάπτυξη και η ενσωμάτωση της Ελλάδας στην εκκολαπτόμενη τότε ενωμένη Ευρώπη. Οξυδερκής πολιτικός, γνώριζε ότι δεν μπορούσε να πετύχει στους στόχους αυτούς με ανοικτές τις πληγές του εμφυλίου. Γι'αυτό, η επούλωσή τους αποτέλεσε μόνιμη και πολύ θαρραλέα για το κλίμα της εποχής επιδίωξή του. Ο γνωστός αριστερός και εκδότης της εφημερίδας «Αυγή», Λευτέρης Βουτσάς, έφερε στο φως την εξής καταπληκτική πληροφορία : «Για να αναλάβει το σχηματισμό κυβέρνησης ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, έθεσε στο Βασιλέα Παύλο ως προϋπόθεση το να

σταματήσουν οι εκτελέσεις των ήδη καταδικασμένων σε θάνατο κομμουνιστών και να καταργηθούν βαθμιαία όλοι οι νόμοι εκτάκτου ανάγκης που φαλκιδεύουν τη Δημοκρατία. Και μόνο μετά τη συγκατάνευση του έκπληκτου βασιλιά δέχθηκε ο Κ. Καραμανλής να ορκισθεί για πρώτη φορά Πρωθυπουργός το 1956.» Περιπτώ να τονισθεί η σημασία της μη εκτέλεσης της θανατικής ποινής. Οι άνθρωποι, υπέρ των οποίων εφαρμόστηκε το μέτρο, έζησαν για να πεθάνουν ειρηνικά στο κρεβάτι τους, αποφεύγοντας ένα πρόωρο και βίαιο θάνατο μπροστά στο εκτελεστικό απόσπασμα. Για τα κατευναστικά μέτρα που έλαβε ο Καραμανλής κατηγορήθηκε αυστηρά από τον Γεώργιο Παπανδρέου ότι «απελευθέρωσε χιλιάδες ειδεχθείς κομμουνιστάς» (Γιάννης Μαρίνος, Η Καθημερινή, 31.7.2003). Ανοίγω εδώ μία παρένθεση για να επισημάνω ένα ιστορικό και πολιτικό παράδοξο. Ενώ αυτή ήταν η στάση του Κ.Καραμανλή έναντι της αριστεράς και η αναφερθείσα του Γ.Π., έχει δημιουργηθεί από τους κύκλους της αριστεράς και από διάφορα ΜΜΕ ο μύθος ότι ο Κ.Κ. ήταν ο σκληρός αντικομμουνιστής, ενώ ο ΓΠ έμεινε στο απυρόβλητο. Εξάλλου, στον Γ.Π. απονεμήθηκε ο τίτλος του «Γέροντα της Δημοκρατίας», παρά το γεγονός ότι είναι ο Κ.Κ. που έφερε την αβασίλευτη δημοκρατία στη χώρα με το δημοψήφισμα του 1974. Παραβλέπεται επίσης το γεγονός ότι ο Γ.Π. «παγίδευσε» το κατοχικό ΕΑΜ και το ΚΚΕ στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας το 1944 με τη Συμφωνία του Λιβάνου. Έθεσε άλλωστε τον ΕΛΑΣ υπό αγγλική διοίκηση με τη Συμφωνία της Καζέρτας. Έτσι, χωρίς πρόβλημα, έφερε στην Ελλάδα, μετά την αποχώρηση των Γερμανών, αγγλικό στρατό, την ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία και τον Ιερό Λόχο της Μέσης Ανατολής. Με αυτές τις δυνάμεις, αντιμετώπισε ο ΓΠ επιτυχώς το κίνημα του Δεκεμβρίου 1944, με κατάληξη τη Συμφωνία της Βάρκιζας και τον αφοπλισμό του ΕΛΑΣ, το στρατιωτικό σκέλος του ΕΑΜ – ΚΚΕ. Ο ΓΠ είναι εκείνος που συνέβαλε όσο λίγοι στο θάνατο του ονείρου του ΚΚΕ για την κατάληψη της εξουσίας μετά την κατοχή.

Κλείνοντας την παρένθεση επανέρχομαι στους προαναφερθέντες στρατηγικούς στόχους του ΚΚ. Ο νέος Πρωθυπουργός είχε πλήρη επίγνωση της ανάγκης αξιοποίησης του ανθρωπίνου δυναμικού όχι μόνον από το δικό του πολιτικό χώρο αλλά και από τους άλλους. Ως αντιπροσωπευτικές της εν λόγω πολιτικής περιπτώσεις, αναφέρω δύο σημαντικές προσωπικές επιλογές του :

Πρώτον, τη μετάκληση από τις ΗΠΑ και την τοποθεσία του Ανδρέα, γιου του πολιτικού του αντιπάλου Γεωργίου Παπανδρέου, ως επικεφαλής του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕΕ). Σημειωτέον ότι ο Ανδρέας ήταν τότε Πανεπιστημιακός και δεν είχε αρχίσει να ασχολείται με την πολιτική.

Δεύτερον, την ανάθεση των διαπραγματεύσεων για τη σύνδεση της Ελλάδας με την ΕΟΚ των 6 στον Γιάγκο Πεσμαζόγλου ο οποίος δεν ανήκε στον πολιτικό του χώρο.

Για τον ΚΚ ίσχυε αυτό που είχε διακηρύξει ο ηγέτης της σύγχρονης Κίνας Ντέγκ Χσιόοπινγκ : «Άσπρη γάτα, μαύρη γάτα, δεν μ'ενδιαφέρει. Αρκεί να πιάνει ποντίκια.»

Άγγελος Ζαχαρόπουλος

Επίτιμος Διευθυντής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

τ. Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας